

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 ft.
Fél évre	6 ft.
Negyed évre	3 ft.
Egy órára	1 ft.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 ft. — kr.
Fél évre	7 ft. — kr.
Negyed évre	3 ft. 50 kr.
Egy órára	1 ft. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendőek.

Szerkesztőség:

Templom-utca 14. szám. földszint. jobbra.

Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Templom-utca 14. szám. földszint. jobbra.

Hirdetések díjazása szerint.

Egy ss szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Az ujévi üdvözlések.

Arad, január 3.

A pártok életében az ujévi politikai enunciaciók tételére szokott alkalmaul szolgálni. Ez idén azonban nem annyira olyan nyilatkozatokkal találkozunk, melyek enunciacio jellegével bírnának, mint inkább a helyzet nehézségeire és a jövőre vonatkozó aggodalmak kifejezésével. Ez tükröződik vissza úgy az üdvözlő beszédekből, mint különösen az azokra adott válaszokból.

Államunk pénzügyi helyzete is elég súlyos, de még több aggodalomra ad okot a külügyi helyzet.

A miniszterelnök ugyan kifejezte azon reményét, hogy a béke fentartható lesz, s ismételtlen jelezte a mi álláspontunkat, mely nem lehet más, mint mindent megtenni a béke fentartásáért egész addig a határig, a hol a béke fentartásának ára a monarchia és így hazánk becsülete s létevének lennének. De azért mindnyájunkban élénken él az aggodalom, mert köröskörül nem látunk mást, mint készülődni és fegyverkezést.

Talán ennek tulajdoníthatjuk azt, hogy ezuttal az üdvözlő és válaszbeszédnek nem igen foglalkoztak a belső politikai kérdésekkel, s csak futólag utaltak a közeledő választásokra is. Mintha mindenki azt akarta volna kifejezni, hogy jöhetnek nagyobb, életbe vágó fontossággal bíró események, melyek összetartásra intenek bennünket.

Egy azonban kiemelkedő momentuma az üdvözlő beszédeknek, s ez a miniszterelnök iránti változatlan és törhetlen bizalom nyilvánulása, melynek különösen Pálk Miksa adott megragadó szavakban kifejezést; midőn azt mondotta, hogy »a párt nem fogja elhagyni azt a vezért, a kit követtünk és támogattunk, midőn jól mentek a dolgok, vagy legalább hittük vele együtt, hogy jól mentek.«

Igenis hittük vele együtt, hogy a

dolgok jól mennek és hogy jól fognak menni, mert az európai általános gazdasági válságra és a külügyi helyzet folytonos bonyolódására nem számolhattunk. Ezek zavarták meg számításainkat, de nem a kormány politikája vagy gazdálkodási rendszere. Ezen meggyőződés vezérelte az országgyűlési szabadelvű pártot most is, midőn szónokai által mintegy kijelentette azt, hogy a súlyos helyzettel való megküzdést egyedül Tiszta Kálmán vezérlete alatt reméli lehetőknek.

A szabadelvű párt vezére és büszkesége ő, a mint Zichy Antal mondotta, s mi hisszük, hogy az marad még sok időn át. Az ő kitarása, erélye, szívóssága és körültekintő óvatossága képes lesz megküzdni a bajokkal, s ezért kívánjuk, hogy a szabadelvű párt is azzal az odaadással és buzgalommal támogassa őt, melyet nehéz feladatainak teljesítése közben nem nélkülözhet és teljes mértékben megérdemel. Nekünk most erős emberre van szükségünk, s Tiszta Kálmánnál erősebbet ez idő szerint nem látunk, bár ő maga kijelentette beszédeben, hogy szívesen vonul félre, ha a viszonyok úgy kívánják.

Mi nem ohajtjuk, hogy félre vonuljon, s ezt mondjuk nem mint párt-emberek, hanem mint aggódo hazafiak. Az idő nem olyan, hogy alkalmas lenne pusztá pártkéntetnek vagy érdekek előtérbe tolására, s azt hisszük, hogy ettől az ellenzék is tartózkodni fog a jelen viszonyok közt. Tiszta Kálmán a leghivatottabb arra, hogy megtartsa a kormányzatot, s ha erre nézve az ország közvéleménye megkedvezették, bizonyára hasonlóan nyilatkoznék. Belső politikai és pártviságoknak nem tehetjük ki most az országot.

Mozgósítás esetén. A honvédelmi miniszter körrendeletben tudatja a törvényhatóságokkal, hogy a cs. és kir. hadsereg lovaságához tartozó tartósan szabadságoltak és tar-

talékosoknak közvetlen bevonulása mozgósítás esetén hasonló módon történik, mint az a többi csapatok legénységére nézve előírva van; egyúttal elrendeli, hogy a mozgósítás előkészítése és végrehajtása tárgyában a járási tisztviselők köteleességeit szabályozó utasításban az a rész, mely a cs. és kir. lovaság legénységére nézve kivételt tesz, törültessek és ez iránt a járási tisztviselők is megfelelően intézkedjenek.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— Arad megye januári közgyűlése. —

Arad megye törvényhatósági bizottsága 1887. évi január hó 10-én tartandó rendes közgyűlésen felteendő ügydarabok:

28. A kisjenői járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Edelspacher Simánd és 29. Csernovits-Simánd községnek a szilva-kisjenői vasútvonal kiépítésének támogatása ügyében hozott határozatait s Kincz János s Mikler Zsigmond és érdektársaiknak ez elleni felelőszedését bemutatja.

30. A radnai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Solyoms község képviselőtestületének a községhez kibővítése ügyében hozott határozatát betejeszti.

31. A radnai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel a soborsini körjegyzői szövetség községének a községhez elcsatolása tárgyában hozott határozatát bemutatja.

32. A világosi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Magyar-Világos községnek az előfogatoltság bérbeadása, s a községi javadalmakok felletményének megváltása tárgyában hozott határozatát betejeszti.

33. Járási főszolgabírói jelentések, melyekkel Galsa és Muszka,

34. Magyar-Világos,

35. Sikló,

36. Kerülő,

37. Kujed és

38. Gyula-Vársánd községnek, behajthatlan községi adóhátralekkel leiratása tárgyában hozott határozatát bemutatattak.

39. A világosi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Winter Adolfné szül. Deutsch Szidónia aradi lakosnak, a néhai édes atyja Deutsch József m.-világosi bíró által fel nem vett 250 frtnyi fizetésnek alapítvány gyanánt a községbeli szegények javára való felajánlását és mikénti kezelését tárgyzó beadványát bemutatja.

40. A világosi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Magyar-Világos községnek,

a birtokos Bohus-családdal, a községi adók átalányozása tárgyában kötött egyezségét bemutatja.

41. Az eleki járás főszolgabírájának jelentése, melylyel M.-Bodzás községnek a községi adószedő fizetéselemelése s a községbeli fuvarozások költségeinek fedezése tárgyában hozott határozatát betejeszti.

42. A pécskai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel M.-Pécska községnek a róm. cath. segédlelkészek, mint hitoktatók díjazása tárgyában hozott határozatát bemutatja.

43. Az aradi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Györök községnek az ottani gyermekkert támogatása ügyében hozott határozatát bemutatja.

44. A megye főispánjának átirata, melylyel Vitézh Sándor aradi járási szolgabírónak ezen állásáról, Krassó-Szőrénymegyében nyert alkalmaztatása folytán, benyújtott lemondását átteszi.

Ezzel kapcsolatban ezen szolgabírói állás s az ezzel esetleg megürülhető egyéb állások betöltése.

45. A m. kir. belügyminiszter intévénye az állásokról, fegyelmi eljárás közben lemondott választott tisztviselőkkel szemben időközben követendő eljárásra vonatkozó megyei szabályrendelet tárgyában.

46. A megye főispánjának átirata, melylyel Verzár István, az alispáni hivatalhoz besorozott volt közigazgatási gyakorolnak ezen állásáról, Krassó-Szőrénymegyében nyert alkalmaztatás folytán történt lemondását, s helyére Baross Ferenc közigazgatási gyakorolnak az aradi járási szolgabírói állástól az alispáni hivatalhoz eszközölt áthelyezését tudatja.

47. A megye alispánjának jelentése, melylyel a solocsi szolgabírói lakon szükséges javításokra vonatkozó költségvetést bemutatja.

48. A megyei árvászek jelentése a Peszkán Sára borosjenői.

49. Tóth Pérelné galsai,

50. Mikucs Pável galsai, s

51. Pántye Györgye és Ilie mácsai lakosok ellen fenforgó behajtatlan nyámpénztári követelések leiratása iránt.

Szathmáry Gyula, főjegyző.

Külföld.

Bulgária occupatiója. Párisban el van terjedve azon aggodalom, hogy a bolgár kormány politikai magatartása következtében

— Bizony voltak, téns ur, de mennyire voltak és milyenek voltak. Nem állhattam ellent, olyan szépen kértek, olyan gyönyörűségesen mosolyogtak, hogy muszáj volt őket beeresztieni. De megmondtam, hogy az irasztalhoz közel ne menjenek, mert ha azon egy szakra rendtelenség lesz, kikapunk . . .

— De hát kik voltak?

— Hát tetszik tudni, este történt. Mikor a méltóságos főispány ur ablakához ment a fülklyás muzsika, az udvari lakásból átjöttek a kisasszonyok, hogy ok nagyon szeretnék látni az illuminatiót. Es aztán biztattak arval is, hogy a téns ur ugy se jön haza. Hogy ok nagyon jól tudják, merre jár ilyenkor . . .

— És te bevezetted őket?

— Hát nem jól tettem? A téns ur tán nem is igt tett volna? — tette hozzá ravasz mosolygással. No hát — folytatá még szemtelenebbül — ezental nem engedem őket be.

— Mehetsz.

A rejtély meg volt oldva. Az udvar kisasszony volt az égből alászallott tündér, az ő keze hagyta ott azokat az aranyos betűket. Megnéztem őket újra meg újra. Isten tudja még mindig aranyosak voltak és most még sokkal kaczerábban mosolyogtak reám. Azok a képek pedig az irasztalomon boszankodva néztek le az apró betűkre, mintha tudták volna, hogy neomsókára egy új kép kerül közejük.

A következő napon aztán keményen összeszedtam Jánost, hogy hogy merete azt a fehér papirlapot a papirkosárba dobni, és egy félórát izzaltam, míg azt onnan elő tudtam keríteni.

Neomsókára aztán találkoztam az én kis tündéremmel. Most néztem meg először és mintha azt vettem volna észre, hogy ő még szebben mosolyog, mint azok a betűk. Végfelletlenül boszankodtam, hogy én ezt most látom először, mikor már egy félőszteje a szomszédja vagyok, és véghetetlenül törtem a fejemet, vajjon kinek kellene újra — fáklyás menetet rendezni.

Szerecsére nem kellett addig várni. Fáklyafény helyett csillárok alatt ösmerkedtünk meg egymással egy estélyen és ő oly

az oroszok jövő tavasszal occupatióra fognak ürügyet találni. Az utóbbi lehetőség első sorban Törökországnak szolgál nyugtalanosságra, míg a többi államoknak nincs különös okuk arra, hogy Bulgária miatt keljenek. A francia kormány azt fogja tanácsolni a bolgár küldöttségnek, hogy kerüljön minden, ami a békét fenyegethetné, mert a hatalmak között bekövetkező conflictus Bulgária önállóságát veszélyeztetné első sorban.

Az angol kormányválság és a bolgár-ügy. Habár Salisbury egyik tárcza után a másik kintáta meg Hartington, ez a jelenlegi körülmények között lehetetlennek jelentette ki a kormányba lépését. Góschén hasonlóképen visszautasította. Churchill lord azon esetben, ha Idlesden és Cross miniszterek lemondanak, hajlandó újra belépni a kormányba; ezt azonban Salisbury aligha fogadja el. — A „Morning Post” egy sugalmazott cikkből kijelenti, hogy a bolgár küldöttség megválaszolt fogadtatása és Idlesden leghívása kizárólag az ismert angol vendégszeretetre vezetendő vissza és semmiesetre nincs politikai jelentősége, valamint nem tekinthető a bolgár küldöttség czéljainak jóváhagyásaként sem. A német-orosz szövetségre vonatkozó hír valótlán.

A csár a háboru ellen. A „Dziennik Polski” jelenti Pétervárról: A legutóbb megkötött minisztertanácsban heves jelenet folyt le. A külügyi helyzetet és egy háboru lehetőségét beszéltek meg. E közben a csár ököltre szoritott kézzel fenyegette tettlegesen azon minisztereket, a kik háboru nyilatkozatokat tettek. A tanácskozás végeztével igaztoltan azt kiáltá, hogy ő nem akar háborut.

TÁVIRAT.

— Szencsánczi öngyilkosság. —

Budapest, január 3. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Vásonkegy földbirtokos, a ki néhány nappal ezelőtt egy itteni tekintélyes kereskedőnek Eberlingnek leányát vette nőül, tegnap ismeretlen okból agyonlőtte magát.

kedves volt és elváltatta a felelősséget szokott az aranyos betűkért.

Azóta nagyon sokszor vagyunk együtt és én egyszerre csak azon vettem észre magamat, hogy az én unterlagom fehér lapját újra telefirkálom szeszélyes alaku vonásokkal, és hogy a három- és négyeszdű rajzok, a gömbölyű körök újra összebonyolódnak és a vége mindenek az az egy név, a melyet minden erős elhatározás daczára is újra meg újra leirok.

Sólyom Andor.

Orosz-magyar kereskedelem.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata. — Irta: dr. Márki Sándor. (Vége.)

A dohány, gyapju s néhány más kivitel czikk ványját törhetően mérsékelte is a kormány; nagysabási kereskedelmi program valóistása helyett azonban beírte a legkritikább hiányok palástolgatásával, nagy-néha eltüntetésével, s ha a magyar kormány-székek tettek is valamit ez állapotok javítására, igyekezeteik hajdótört szvendettek a beciesk gyámokodó rendszerén, mit az Orosz-orozágból jövő s odanem kereskedők utlelőlyének 1811. és 1822. évi szabályozása szintén tanusit.) A mire itt van egy példa.

Mivel az oroszok a század elején főpörösborokat kívántak, az udv. cancellária 1816. évi kezdeményezése alapján két év múlva egy Provost nevű francia nyujtott be emlékiratot a helytartótanácsba, fejtegetve, hogy Lembergen át egyebek közt ménesi és világosi borokat is miképpen lehetne Oroszországba szállítani. Nagy dolog volt: mert az orosz vámmal és fogyasztási adóval 30 pengő forintba került volna minden magyar akó és csekély kedvezményt a szentpétervári kormánytól csak 1842-ben lehetett kieszközölni.) A nagyban változott helyzet ez előnyt sem engedte kiaknázni. Némi javulást jelent, hogy 1858-ban Palkovics Szt.-Pétervárt magyar borsraktár állíthatott; s hús év múlva San-Stefánban Miklós nagyherceget és táborakát is ifjabb Tóthfalussy hazánkba látta el túlnyomóan magyar borokkal.) Kivitelünk Oroszország felé mindamellett is évről-évre csökken.

¹⁾ Helytartótanácsi rendelet. 1811-ből 20464 és 1822-ből 8278. sz. a. ²⁾ Thallóczy, Oroszország és hazánk. 149—154. ³⁾ Pálusi Gazda, 1860.—160. l. ⁴⁾ Vasárnapi Ujság, 1878.—161. l.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája

(Január 4.)

Aranyos betűk.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Rendkívül szerettem az irasztalomat. Az én egész kis világom rajta volt. Arzékepei azoknak, a kiket szerettem, és emlékei azoknak, a kik megcsaltak. Amott egy halvány, szöke arz tekint reám bánatos szemével és én ha soká nézem, magam is elborulok. Igen, mert e kép alatt egy fekete-szegélyű gyászjelentés fekszik. Mellette pajkosan kaczerkodik egy mosolygó, gömbölyű arz mása, és én ha ránézek, — nem tehetek róla — de ismét elborulok. No igen, mert e kép alatt egy eljegyzési kártya rejtőzik. Az egyiket az ég, a másikat egy gazdag üveggyáros vette magához. A másik oldalt egy kaczer szépség dominálja, a mint uralt engem is, minek fényes bizonyítékát szolgáltatja az a kis papíresomag, mely busulva támaszkodik az üveg alá rejtett kép állványához. Értelme és értéke tíz darab kifzetett számla. A szomorú hatást, mit e kép lekemben kelt, ellensúlyozni siet az utolsó kép. Érdekes arz, mely szinte kiáltja, hogy tulajdonosnje maga is érdekes. E képre mindig szívesen nézek, e nőt még mindig szeretni tudom, no persze mert — nem ismerem. Valamelyik külföldi képes lapból vágtam ki és össze-vissza annyit tudok róla, hogy költőtanácsosnő.

Az érzékenyebb jellegű emlékek a fiókba szorultak, melynek rejtelmeihez azonban e kis rajznak semmi köze sincs. Épp oly kevéssé érdekelhet a felület többi kinese. A rófhosszu csibuk, az iratáimra nehezédő sántaló, s az üveges tót alakjába öltöztetett gyufatartó szintén nem érdekelnek.

Sorsom az „unterlag”-on fordult meg. Ez sohasem volt nálam egyéb, mint néhány ív tiszta fehér papiros. Azaz, hogy csak néhány volt tiszta. Közönyös unalmas napokon, mikor az agyat semmi különös gondolat, a szívet semmiféle érzés nem foglalja el. Mikor az ember karosszékeben hátradül s minden egyéb hiányában azon gondolkozik, hogy

mire gondoljon. De ha az embernek van mire gondolnia, vagy a szívében megjelenik bizonyos nyugtalanosság, úgy a kéz tollat ragad s mintegy ismeretlen hatalom által hajtva, mindenféle szeszélyes ákom-bákomokkal és képtelennél képtelenebb vonásokkal tölti meg az üres lapot. Onkóntelenül leír egy nevet s aztán hamar kitörül, nehogy valaki észrevegye. Aztán leírja még egyszer, harmadikszor is. Nem tehet róla. Reájár a keze. Majd boszankodva gyermekességén, hozzáfog egy díszes rajzhoz. Csinál három- és négyeszdű alakokat, bosszu és gömbölyű köröket . . . a kép bonyolodik, az alakok keresztezik egymást s a díszes rajznak a vége megint csak az a bizonyos név. Erre már levágja a tollat. Az az oka mindennek. Komoly képpel szaggatja össze az áruól papírosot, dühösen jár kétszer háromszor fel alá a szobában, majd megáll s mereven néz maga elé. Gépiessen közeledik az asztalához, mintegy öntudatlanul hanyatlík alá székebe, s a toll újra kezében van. Nini már ott sikklik tova az új papirlapon s vonásai újra leírják azt az ezerszer leirt nevet. Nem tud ettől a névtől szabadulni és így történik azután, hogy a lelki nyugtalanosság óráiban szépen lassan megtelik az „unterlag”.

No hát az én fehér lapom már egy hét óta tiszta és üres volt, a milyen üres volt a lelkem is. Eltem napról-napra, a mint az Isten élnem adta. Sohase törődtem azzal, a mi az élmult napon történt és egy cseppet sem voltam kíváncsi arra, hogy mivel ajándékoz meg a következő nap. Ritkán is lepett meg valamivel. Egészen olyan volt, mint a többi. Arezomom kiöntött a borotvátalan szakáll: nem udvaroltam nőnek. Zsebemben busás volt a pénz: nem udvaroltam a kártyának. Az egész élvezetem az volt, hogy nem törődtem semmivel.

Egy reggel azonban mégis kellett törődnöm valamivel. A hetek óta üres fehér lap nem volt üres és a mi rajta volt, nem én írtam rá.

Finom női vonások, apró gömbölyű betűk írták reá a nevetem. Bámulattal állottam meg a csodás hierogliph előtt, melynek eredetét sehogysz tudtam magamnak megfej-

teni. Azok az apró betűk kezdtek hagyni a fekete-szegélyből és egytől-egyig megaranyosították a szemem előtt. Egyszerre csak megmozdultak a helyükből és ragyogó fénycsikrákat hányva kezdtek táncozni. A szemem káprázva, bensőmben valami megmagyarázhatatlan nyugtalanosság keletkezett, a betűk kiáltó kérdőjelekké változtak és én szinte kétségbeesve éreztem, hogy nem tudok reájuk feleleletet találni. Tündérekre gondoltam legelőbb, kik mennyei birodalmukat elhagyva leszálltak a földre s eljöttek az irasztalom köré, melyen már annyi tündérhez íródott a szerelmes versek egész legiója. Lejöttek s látogatásuk emlékkéül aranyos betűkkel odairták a nevetem. Lázasan kaptam fel a papirdarabot, de akkor észre kellett rennem, hogy azok a betűk közönséges fekete Müller-féle tintából valók, már pedig ez a productum bajosan került még be a tünderek birodalmába.

A talány talány maradt és folytonosan csak erre tudtam gondolni. Akárhova néztem, bárnit is láttam, mindig ezek a finom vonások, ezek az aranyos betűk állottak a szemem előtt. Sikerült észrevennem, hogy az egyik betű hajlása gyöngéd, érző szívre, a másiknak gömbölyű kerekégsége meleg kedélyre mutat. Mit nem adtam volna érte, ha ezeknek a betűknek íróját ösmertem, ezt az én kintó talányomat megfejthettem volna.

Kutatásaim, töprenkedéseim nem oldották meg, hanem a ki e csodás hierogliph értelmét megmagyarázta, az János volt, az — inasom.

Töprenkedéseim között lepett meg. — János — kiáltám a kíváncsiság egész indulatosságával, — ki járt tegnap az én szobamban?

János az első pillanatban szinte kövé medredt. Lesütött szemekkel állt előttem és én zavaróbb örömmel vettem észre, hogy nyomon vagyok, Szegény János alighanem roszt sejtett. Bizonyosan azt hitte, hogy valamit elloptak.

Siettem megvizsgáltani.

— No ne félj Jánoskám, nincs semmi baj; csak ki vele, ki keresett, ki volt itt?

János e szavakra felbátorodva megnyitotta böbeszedégsége összes zsillipeit.

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési feltételei.
Helyben házhoz hordva:
Egy évre 12 frt — kr
Fél évre 6 „ — „
Negyed évre 3 „ — „
Egy órára 1 „ — „
Vidékre postán szétküldve:
Egy évre 14 frt — kr
Fél évre 7 „ — „
Negyed évre 3 „ 50 —
Egy órára 1 „ 20 —

Az előfizetési pénzeket kérjük, legezeli-szerűben posta-utalvánnyal, még a hó vége előtt beküldeni, hogy a lap pontos expedícióját fenntartás nélkül teljesíthessék.
Hirdetéseket a szerkesztői helyiségben veszünk fel.
Mutatványszámokat kívánatra egy héti ingyen és bérmentve küldünk.
Arad, 1887. január havában.
Az „Aradi Közlöny“ szerkesztője és kiadóhivatala.

NAPTAR.
Január 4. Kedd Róm. osth. naptár. Titus. Prot. naptár. Titus. Görög-orosz napt. december 23.) 40 v. Nap két 7 óra 50 perc. Nyugszik 4 óra 18 perc.
Január 8. A megyei tisztviselői kar elnöke-bája a „Fehér Kereszt“ nagyjelmében.
Január 10. Aradmegyei törvényhatósági bizottságának közgyűlése d. e. 9 órakor.
Január 14. Aradmegyei közigazgatási bizottságának ülése d. e. 9 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.
— **Lapunk szerkesztője és kiadóhivatala Szemplom-utca 14. sz. a. földszint jobbra található.**
— **Ujví tisztelet.** Az aradi ügyvédi kamara tegnap délután 4 órakor tisztelt Ottrubay Károly tsz. elnökkel s Hász Sándor üdvözölte a kamara nevében az új év alkalmából.
— **Aradmegyei téli közgyűlése.** Aradmegyei törvényhatósági bizottságának téli rendes közgyűlése a szabályos határidőben, jóvá január hó 10-én d. e. 9 órakor, s szükség esetében folytatást a következő köznapokon fog megtartani. Miről a törvényhatósági bizottság t. cz. tagjait, a gyűlésen felvett tárgyak sorozatának egyidejűleg közlése mellett van szerezésem ezennel értesíteni. Aradon, 1886. évi december hó 28-án. O. r. m. o. s. alispán.

— **Urbányi Béláné temetése** tegnap délután három órakor a rendkívül kedvezőtlen idő dacára nagy közönség részvételével ment végbe. A nagy számú családtagokon és a kiterjedt rokonságon kívül a város közönségének színejege megjelent a gyászszertartáson, kifejezést adva a gyászoló férj iránti rokonszenvnek és tiszteletnek. Ballai Adam a helybeli minorita atyák házfőnöke celebrált fényes segédlettel. A közönség körében ott láttuk Salacz Gyula polgármestert, Sarloccz Domonkos, Csiky Károly és Pa-re-rez István tanácsnokokat. Reicher

Ellenben II. József közvetlen utódnak idejében mutatkozott biztatón jelenségek a magyar-orosz juhkereskedésre nézve. A magyar juhok árverésén ezóta mind szívesebben vettek részt orosz kereskedők a egy-egy kosért 1000 rubelt sem igen sajnáltak. Esterházy Miklós herceg spon-sorogói híres juhászataiból 2000 anyajuhot és 1500 kózt ajánlottak Odessába szállítani, mivel a czár állami nagy juhászatot akart föl-állítani. Sándor czár egy csadixi bukkott kereskedőt Rouvier nevet, bízott meg azzal, hogy a Spanyolországból becsempesztett 100 koshoz Esterházytól egész nyárat szerezzen be, melyet 1817-ig 100,000 darabig kell vala kiengednie a Krimben és Dzaralgacs szigete-n. A most már virágzó orosz juhtenyésztést s ezen alapuló gyapjúkereskedést így magyar tenyésztéssel alapították meg. Schweikhard Alos hazánkban különben már 1800. jul. 29. Pálffy grófhoz, az akkori cancellárhoz intézett levele szerint Ferenccz király mindaddig nem volt hajlandó megadni Hagenmüller bárónak az udv. tanácsosi címet, míg ez positivebb alakban nem tesz ajánlatot. 100,000 fitalt segíti a tervezett vállalatot. Csakis a hirtvenes évek elején kezdett föllendülni a magyar gyapjúbevitel, midőn (1874—1882) 9 év alatt 22,476 kötegben bruttó 47586 métermáza magyar gyapjút vittek be Oroszországba, főképp Odessába.

Némi reményt kelthet hazai gép-és butoriparunk is. A Gutjart és Müller budapesti czég trieurjei főképp az oroszországi gabonatermeléshez alkalmazkodnak, s ezért, malomgépével együtt, nagyon keresik Oroszországban. Malomtermékeinket azonban nem veszik; sőt volt már idő, a mikor Oroszország felé való gabonakivitelünk csak egy harmadát képezte az onnan való behozatalnak. Igaz, hogy e tekintetben alig is lehet egymásra utalva a két állam, östermelő lévén mind a kettő. De versenyfarsak. Még abban is, hogy melyik mulja felül a másikat a szállítási idejének és irányának helytelenebb megválasztásában.

Róvidáru készítményeikkel az északi megyék már nagyidők óta fölkeresték Oroszországot. Ujabbban hajlított fabutoraink tesznek ott némi hódítást, kivált a besztercebányaiak, melyek a környék kitünő veres búkjából készülnék. Az üveg, gyújtó, ruha és cipő szintén a számbavehetőbb bevitt cikkek közé tartoznak s odartozni, kivált Dél-oroszországban, a vas is, melylyel azonban idáig jóformán kísérletet sem tettek.

— **Kereskedelmünk főbb cikkei a legujabb statisztikai kimutatások szerint a következők:**
Magyarország 1885. első negyedében (71 1/2 mmáza gyarmatáru cikkért (ezekor. köv. fűszer) alig kapott másfél métermáza orosz theát s dohánygyarmatáru. A theát jobbadán Ausztriánál szerzi be hazánk, mely pedig, mint láttuk, régóta ismeri e finomáruccikat.
A kerti és mezői termények rovatában mint a behozatal tárgya, kukorica és zab szerepel leginkább; amabból 8—9000, emeből 3—4000 métermáza szállítanak be éven-kint, több mint 100,000 frt értékben. Ennek ellenében hazánk kölest, lisztet árpagyogyóit, friss szőlőt és másféle gyümölcsöket, aszalt szilvát stb. küld ki Oroszországba.
Az állatokkal és állati terményekkel való kereskedés épen nem áll azon fokon, melyen a történelmi adatokhoz képest állania kell. Köz-el ezredéves mulja van az Oroszországgal kötött lökereskedésnek s évenként ma csak 30—40 darab, igaz, rendszeren nevesebb faj-tájú lovat visznek ki oda, s a helyett, hogy közvetlenül északra szereznek be az állatok prémeit, közönségesebb borjú, bárány-, juh-ló- és marhabőrökkel inkább a mieink keresik föl Oroszországot; úgy, hogy e czimen a kivétel körülbelül nyolczszorosan mulja felül a behozatalt. Jellemző, hogy a kaviárt sem közvetlenül szerzik be vendégülöknek, s valószínű, hogy az a néhány kilogramm, mely Asztrakánból érkezik, egyenesen a nagy urak asztalára kerül.
Italt mi ugyszólván semmit sem kapunk Oroszországból, ellenben csak bort körülbelül 300,000 frt értékben küldünk annak piacra. Mondani sem kell, hogy ez igen szerény összeg egy a multhoz, mint az ország termelőképességéhez képest. Erősebb bo-raink fogyasztásában első sorban miundj északi szomszédaira szántott hazánk s elvesztett piacait — a szállítási viszonyának javultával — lassankint valószínűleg vissza is fogja hódítani. 1818-ban csupán budai város-bort 50,000 akót vettek meg a muszátk, pedig már akkor is nagyon panaszkodtak a termelők, kiket a nyomorult közlekedési viszonyok kívül az is visszatartott, hogy nemcsak Magyarországon és Galiczia határán kellett jelentős közbelső vámokat fizetniük, hanem még az oroszok is 4—8 aranyat szedtek a határon minden egyes akó után. Palaczokban ma sem igen szállítják a bort. Mi jóformán semmi szeszest italt sem kapunk Oroszországból — a vutky, rostopcsin stb. csak másodkézből kerülhet ide, s aligha eredeti állapotában; ellenben mi küldünk ki 5—6000 frt ára szeszt.
Épület- és műtát, barnakövet és vaspátot

pedig ugyancsak 6-án, d. u. 5 órakor tartják meg közgyűlést.
— **Nyilvános köszönet.** Az aradi ir. jótékony nő-egylet felhívása folytán tovább következő adományok folytak be. p. dr. Adler Lipótné urnától 3 frt, dr. Weiss Sándorné urnától 3 frt és Fleisch Kálmáné urnától 2 frt, összesen 8 frt, az előbbi kimutatások szerint 273 frt 50 kr, és egy fél öl tizifa, összesen 281 frt 50 kr, és egy fél öl tizifa. Fogadják a nemes adakozók az egylet nevében a legszívesebben köszönetünket. Arad, 1887. január 3-án. Az egylet elnöksége.

— **Ismét postásikkasztó.** Mint megbízható helyről értesülünk, egyik vidéki postán ismét sikkasztás történt. A tettes (állítólag aradi illetőségű) több rendbeli pénzes levél el-sikkasztása után megugrott. A vizsgálat érdekében az esetről egyelőre csak ennyit közölhetünk.
— **Halálozás.** Keblösky Lajos egykori b. gyulai ügyvéd, megyebizottsági tag, a Wenckheim Krisztina-féle uradalmi bírtok volt igazgató tanácsosa, s a békesi ágostai egyháznak egykor felügyelője, múlt hó 26-án elhunyt Tesechenben.
— **Sylvester-estély az aradi várban.** Az aradi helyőrség tisztikara szintén megün-nepelte az év utolsó estéjét. A várbeli casinó-ban rendezettni szokott táncestélyek harmadikát tartották meg az alkalmossal és pedig tombolával egybekötve. A rendezői tisztet is-mét Petter főhadnagy ur a 33-ik gyalog-ezred e kedvelt fiatal tisztje töltötte be. A program első pontja Sabel Alfred „La danse des fees“ című zongorasólya volt, melyet Görtz kapitány ur neje játszott el kitünő technikával. Követte ez Nesselmüller „Freigesprochen“ című egy felvonásos vígjátéka, melynek szerepeiben Göblitz alezredésné d. nagysága, Paulus őrnagyúrné, Köchler főhadnagy, Markosy úrné, Schneider hadnagy és Rottmünd hadapród urak arattak szép sikert, s különösen ez utóbbi ért el a darab főszere-pében nagy hatást. A szini előadást kedélyes vacsora, majd a tombolatárgyak kisorsolása követe, midőn is a szerencse istenasszonyának Göblitz alezredes ur kedves kis leánykája állt szolgálatában. A tánczó új ciz-gányzene mellett 10 órakor vette kezdetét, mely javában folyt, midőn az éjféli utolsó perczekben 12 haragszerű ütös jelző az újeb-kezdetűt. A táncz kora reggelig tartott. Jelen voltak a mulatságon Kuttig vezérőrnagy úrtól kezdve a helyőrség összes törz-s és főtisztjei nejikkel együtt, továbbá Tem-pis nyuz. alezredes bájos leányával.

— **Hűtlen feleség.** Neczin Tódor fis-ki lakos neve 111 forintnyi készpénz s több rendbeli ruhanemű eltolvajlásával férjétől megszokott, a megcsalt és megkárosított férj közzétett pénzt és holmiját.
— **Eltolcolták.** Fodor Juliánna gilos-petri barmegyei születésű nő, ki egy ál-tala ismeretlen nevű tenesvári kirpittossal vándorolgotat igazolvány nélkül, a esendőség ál-tal elfogatott, s hazájába kísérte.
— **Váratlan hurok** cím alatt lapunk tegnapi számában írtuk a rendőrségi ér-tésítés alapján, hogy H. V. t. Jelfy József titeltel bántalmazta elégtétül. Ma Jelfy József kijelentette előttünk, hogy neki még nem volt érintkezése H. V.-al és a nevével valaki visszaélt a rendőrségnél.

— **A gyomai postarablás** tetteseit ére-lyesen nyomozzák, azonban jóllehet a tettesek kézrekerítésére 900 frt jutalom van kitűzve, ed-dig semmi nem mutatja, hogy a tetteseknek

s más tüzelő-, építő és műanyagot Magyar-orozságból, 10—12,000 frtnyi értékben fogyaszt Oroszország, de bőven visszaadja a kölesont nyers és finomított kőolaj s ásványkátány be-küldése által. Az első kettőből csak 1885. első negyedében 18162¹/₂ métermáza áru, az összes szükségleteink közel tizedrésztét s ugyanazon év júniusában a mindenféle czi-men 15000 métermázsára tett behozatal ma-jednem kizárólag oroszországi ásványolajból állott.

Előre bocsátott adataink után igen jel-mző, hogy még e század elején is hazánk juhászataira volt utalva Oroszország, ma már 5—6000 métermázsára nyers gyapjút küld gyaraink, anélkül, hogy feldolgozott állapot-ban jóformán csak valamit is visszavárólana pelőle. E tétel különben a legingadozóbbak közé tartozik.

Hajlított fabutor-gyárunk 70—80,000, üveggyárunk 30—40,000 frtot árulnak Orosz-orozszágban, mely e czimen semmit sem küld be. Hasonlót mondhatni a fémek- és fémarúkról; mikből különben hazánk is csak 12—15,000 frtot vesz be az északi orrától. E jövedelemnek egy harmadrésze nyers vas-ból kerül ki, noha délyuzgati Oroszországot e tekintetben sokkal nagyobb részvételle le-hetne birni. Jelentős azonban vas- és gép-iparunk haladásá, amennyiben cséplő-, mő-zőgazdasági és más gépeket, mint szivattyu-ka, tüzfűteskendőket stb., valamint gépre-szekért körülbelül 200—250,000 frtot vesz be onnan.

Van némi kelete a kocsiparnak is, ha csekély is annak több, mint feléredéses muljtához képest; ellenben sok sajtot éles-tőt, vegyszeti anyagokat és árukat, kemé-nyítőt, gyogyszereket stb. vesznek tőlünk a muszátk, úgy, hogy e czimen több mint 300,000 frt jövedelme van hazánkban. Van jö-vevény a donga-iparnak is és nem kicsinylendő dolog, hogy a Srdországgal szomszédos Oroszország csak 1885. három első hónapjá-ban 24¹/₂ métermázsára magyar gyujtótá basz-nált el.

Vagy pang, vagy kerülőutakon jár a könyvkereskedés, mert több métermázsra csir-zit kapunk Oroszországból, mint könyvet. A panslavismus irodalmi hódításaitól tehát ta-lán még sem kell oly nagyon megijednünk. Minden esszévére az Oroszországból való behozatal jóval kisebb a kivitelével; és pedig 1881. juliusától 1882. deczemberig behoztak 20,813¹/₂ métermázsát 1,019,616 frt értékben s kivitték 66,350 métermázsát s 206 állatot 2,026,746 frt, tehát majdnem még egyszerannyi értékben. Az általam ösmert legujabb adatok szerint pedig az 1885. év tíz első hó-

nyomára akadtak volna. A temetőben ugyan lá-láltak egy csomó eldobott kulcsot, melyek lehet hogy a lopásnál szerepeltek, de a kulcsok némaságukkal eddig legkevésbé sem segítették elő a nyomozás sikerét.

— **Hímli-járvány pusztít** ismét Mező-berényben, s ugyancsak szedi áldozatait a kis-degek közül.
— **Jubiláris ünnepély.** Orosházán. — mint lapunknak írják, — kárdecsny másnap-ján ülte meg az evangélikus egyház szerez-tett lelképászlortuk nt. K. o. d. i. Mártonnak az orosházi lelkes hivataltal folytatott 25 éves szolgálatát. Az ünnepély a templomban a szokásos istentisztelet végzetével tartott meg, mikor is Veres Gyula az ünnepelt egyik tanítványa lélekemelő beszédben üdvö-zölvén, a hívek nevében két becses tárgyat és pedig egy diszkótésű bibliát s egy ezüst serleget nyújtott emlékül, miket az ünne-pelt nagy meghatótsággal fogadott. Az egy-ház nevében B. z. y. Balázs jegyző és Mol-nár János gondnok üdvözöltek, azután pe-dig Veres Vilmos tanító mondott köszö-netet azon fáradságos szolgálatokért, miket az iskolák érdekében 19 éven át annyi oia-áddal teljesített. Este aztán diszvacsora zárta be az emlékezetes ünnepélyt.

— **Az orosházi központi takarékpénztár** decz. 26-án tartotta közgyűlést, melyen megválasztatott igazgatóul Fischer Sámuel, aligazgatóul Drucker Simon, tíz igazgatósági rendes és két póttag, felügyelő bizottsági tagul három, póttagul pedig két tag.
— **Mogybál Békésmegyében.** Mint la-punkat Csabáról értesítik, Békésmegye bája a megyei tiszti nyugdíj-alap javára e hó 15-én Békés-tyulán a megye disztermében lesz megtartva. A tánczvizalom minél fényesebbé tételére a legmesszebb menő intézkedések vannak megtéve. Csáládjegy 5 frt, személy-jegy 2 frt, karzati jegy az első sorban 3 frt, második sorban 2 frt lesz.

— **Tánczestély Pankotán.** Mint Panko-táról értesítnek, az ottani kereskedelmi ifjuság 1887. évi január 29-én a „Fehér Kereszt“ szálloda nagy termében zártkörű tánczestélyt rendez, mely iránt a helybeli, ugy vidéki kö-zönség a legnagyobb érdeklődést tanúsítja s a farsang egyik legényesebb bájának izér-kezik, a rendezőség már gondoskodott arról is, hogy kitünő zenekar szolgáltassa a tal-palát. A meghívók legközelebb fognak szétküldetni.

— **Farsang kezdete Csabán.** Mint la-punkat Csabáról értesítik, az ottani kereske-delmi ifjuság farsangi megnyitótul újeb-esté-jén egy kitünőleg sikerült tánczestélyt rendez-tet, mely a jelenvolt szép hölgyek egy névelikére annál emlékezetesebb marad, mert ez alkalommal történt meg első bemu-tatójuk. A negyest 25 pár tánczolta. A je-lenvolt hölgyek közül tudósítónk a követke-zők neveit küldte be hozzánk: Singer Anna, Lövy Jenny, Kohn Szida és Matild, Schwartz Regia és Janka, Kohn Giza, Lamberg-Emma, Reisz Nina, Schwartz Her-mine, Fischer Berta, Porgesz Jetti, Weisz Regina urhölgyeket, kiknek kívül még nagy száma volt a szelbűn-zett hölgyeknek és ifju kedves lányoknak.

— **A „Budapesti nemzetközi daltársulat“** májól kezdve huzamosabb ideig a Kmetz kö-félére színházi sársornakban tart előadásokat, diszkrét és változatos műsorral.

nápnában a behozatal 57,347¹/₂ métermázsára emelkedett, mivel szemben a kivitel már csak 25,489 métermázsára és 16 darab, ugy, hogy a viszony tökéletesen megváltozott! — Hasonló felhő ingadozások nem ritkák ugyan a nem-zetek kereskedelmének történetében; helyesebb arányok megszilárdulását azonban minden-esetre óhajtanunk kell.

Autonóm vámtarifá mellett különben, a hogy egymás közt való kereskedelmüket ha-zánk és Oroszország idáig szabályozták, ilyes-mire egyelőre alig számíthatunk. A magyar törvényhozás eddig az Oroszországgal való ke-reskedelemre vonatkozólag csak az 1873. má-jus 21. (régí naptár szerint 9-én) kötött pos-taszerdőst) és az 1874. febr. 5-én (r. n. sz. január 24-én) az iparvédőjegyek tárgyában létesült nyilatkozatot) iktatta törvénybe. S viszont Oroszország is alig tett egyebet akár por, akár contra, mint hogy eltiltotta terüle-téről — Torók János fogs-zivarkáinak bevitelét.

Sok mindenféle akadály van a keres-kedelemnek e ezek közt semmiesetre sem a legkisebb, hogy Oroszországgal alig van egyenes vasuti összeköttetésünk. Munkás vagy Eperjes felől pl. Odessába csak roppant kerülő uton lehet eljutni s nem csoda, ha sokan a még több kanyargással és időveszté-séggel járó dunai és feketetengeri utnak adnak előnyt. Pétervár felé főállomásaink Kassa, Przymysl, Lemberg, Dubno és Mosz-ka, vagy pedig a kassa—oderbergi vasut irányának megfelelően az orosz földön a bees—várói vonal. Hogy a magyar árufor-galom egyiken sem nagy, kitünhetett az imént közölt adatokból. A személyforgalomra azon adat vehet némi világot, hogy a ma-gyar belügyminiszter 1878. január elsejétől 1879. febr. 7-ig összesen 1018 darab ut-levelet szolgáltatott ki Oroszországba. És pe-dig Arvából 68, Brassóból 16, Lipózból 53, Sárosból 210, Szebenből 163, Trencsénből 205, Szepesből 37, Turóczból 110, Zólyom-ból 21 és Budapestről 57 egyének. Felte-hetjük, hogy Oroszországból legalább is ha-sznál számban érkeztek utasok, s hogy ezek közül a nagyobb rész nem politikai izgatásokkal bajlódott, mint hogy hinni szokás, hanem ré-zint egyszerű turista volt, részint pedig keres-kedelmi érdekek vontatták ide. S míg magyar nyelven — néhány kisebb cikkben kívül — alig találunk könyvet, mely kiválóan Orosz-orozságot íparát, gazdaságát és kereskedelmét és pedig, a mi fő, magyar szempontból is-mertetne, addig ezen utazók már eleve jól tájékozódhatnak H e t m a n o f f könyvé-

1874: XIII. t. cz.
1875: XI. t. cz.

Hazánk és a főváros.

— **József főherczeg pipája**” cziművel a „F — g“ egy józú kis tréfát közöl, mely József főherczegen esett meg s fölötte érde-kesen jellemzi a minden izében magyar fő-herczeg. A főherczeg az ősz végén torok-fájásában szenvedett, s az orvos meglitotta neki a pipázást. A főherczeg respectálta a tilalmat, hanem egy másik szokásához a ko-ránkeléshez azért hű maradt. Sőt a mióta nem volt szabad pipáznia, még korábban kelt, s volt a házban legelőbb talpon s azonnal kiment a parkba s ktnn sétálgatott jó egy óra hosszágig. Történt, hogy egy szép, eunye ősi reggel Clotild főherczegasszony is va-lamivel korábban kelt föl s a kis Laczai fő-herczeggel reggeli előtt lement a parkba. Egy kanyarodónál a főherczeg egyszer csak lépteket és ruhasuhogást hall. Kissé megza-varodik, valamint igazat a zsebe táján a ka-bátján, aztán nyájasan köszönti főséges ne-jét és kis fiát. — és együtt sétálnak tovább, Alig tesznek azonban pár lépést, a kis La-czi főherczeg ijedten elkiáltja magát: „Papa, papa, az istenért, füstöl a zsebed!” A főher-czeg egyet köszörtlit a torkán s mit volt ten-nie: elővette zsebéből — égő pipát.

— **An rassy gróf „bolgár diszpolgár.“** Tiszteletheli bolgár lett gróf Andrassy Gyula volt külügyminiszter. Mint sophia táviratok jelentik, egyszerre három főbb bolgár város: Sophia, Ruscsuk és Tirnova választotta meg diszpolgárává a gróft. Okul erre a delega-tiókban tett nyilatkozatai szolgáltak.

— **A vitás rendszer.** Mint Szege d-r ól tudósítják lapunkat, az ottani tanterfák között is erős vitát képezett az osztály-és váltakozó rendszer kérdése. A huzamos időn át folyt eszmeharcs azo-nban azzal végződött, hogy a tanítók nagy többsége az osztály rendszernek a d o t t e l ő n y t a másik felett a kisebb-seget is annyira meggyőzték a majoritás in-dokai, hogy még külvéleményezési jogáról is lemondott s így valószínű, miszerint a sze-gedi iskolásköz a többség véleményét juttatja érvényre, mely az ottani viszonyoknak leg-jobbán megfelel. Reméljük, miszerint az aradi iskolások is már legközelebb dönteni fog e kérdésben.

— **Egy ifju öngyilkossága.** A „Panno-nia“ vendéglőben vasárnap reggel egy remé-nyekre jogosító fiatal ember oltotta ki életét. Rendezett viszonyok közt élt; komoly, törekvő ifjúnak ismerték, ki évek óta csak tanulmányai-nak élt; nem bizonyos, mi vitte a sötét elha-tározásra. Rein er Károlynak hívták a holdgolat-lal, keeskeméti szülők gyermeke s szigorú orvos volt. Ujév napján azt mondta szállassá-dójának, nem jó haza vascorálni, egy családnál tölti az estét. Aztán a „Pannónia“ ha ment, ki-nyitatta a legelőbb szobák egyikét, másnap reggel még váltott néhány szót a szobatele-nyel, aztán bezárkózott s egy katonarevolverrel szíven löste magát. Mire rátorított az ajtót, az utolsó sóhaj szült el ajkáról. A vendéglőben egy sor irást nem hagyott, csak a bejelentési lapból tudták meg kiletét. Lakásán azonban atyja ne-vere czimzett csomagot találtak s abban leve-leket, melyekben érzékeny bucsút vesz család-jától. Azt írja, szülei nagy áldozatokat hoztak érte; most újabb szigorlat előtt áll, az sok pénzbe kerül s ezt már nem kívánhatja tőlük. Ép vasárnap reggel érkezett meg becsese Kees-

ből, mely hazánkban s a dunai feje-delemeknek ipari és közgazdasági vi-szonyait a legujabb statistikai adatok alapján behatóan tárgyalja.

Már pedig a kereskedő búcseségének kezdete a verő szükségleteinek ismerete; és nem ismételtetjük eléggé gróf Stadionnak éppen a magyarok számára adott azon tanácsát, hogy „ha Oroszországgal akarnak üzletet folytatni, az ottani szokásokkal alaposan ismerkedje-nek meg.“

Bizonyosan kevésbé járullattam az ot-tani szokások, vagy inkább velünk való ke-reskedelmük megösmertetéséhez; azonban „feel, quod potui.“ Adattaim csekély számauk, de más könyvben még ennyi pontossággal sincsenek egybeállítva. A felolvasásban ész-lelhető sok hiány közt, tudom, nem utolsó és nem legkevesebb az, hogy csak egyszerűen utaltam Oroszországnak azon, egyuttal keres-kelemi politikájára, mely a Balkán-félsziget délkeleti tengerének megszerzését tüzte ki ezúl, mely tehát oly rendkívül közel érinti hazánk keleti kereskedelmét. E kérdés azo-nban napirenden van s minden hírlapolvasó foglalkozik vele, Van tehát természetem, hogy inkább próbált részletekre fektetnem sulyt.

De mi ment ki azért, hogy könnyed fel-olvasás helyett száraz adatokat nyujtotam, hogy helyettem inkább a tényeket hagytam beszélni?

Teljesen kitöltetlenül és fresen találtam a magyar kereskedelem történetének az oro-szokra vonatkozó lapját; s kereskedő-íjfiak ál-tal beszédre felhiva, hinne kellett, hogy nem tartják egészen kárba vesztett fáradságnak, ha teletorn és leolvasom azon lapot. Önsme-retünk gyarapítására és arrv várytam, hogy ne csak szíjdnak, hanem menth több oldalról ismerni is tanuljunk egy rák nézve oly sok tekintetben figyelemreméltó úpep. S ha ez sikerült, ne sajnáljunk, ha fogypátkos stílus és egy kis unalom árán jutottunk is hozzá.

Első gyilkosságom.

[13. Folyt.] (Regény.)
Írta: Macs G., a párisi rendőrség volt főnöke.
— Az „Aradi Közlöny“ számára fordította: H. G. —

VI.
A Morgue. — Dr. Tardieu.

„Ez az ember,“ mormogta félhangon a jegyző felebe, „a látélet teljesítő orvosokra nézve valószínűs gondviselés. Elkeltintve azon megbecsültetlen szolgálatot, melyet nekik a megvizsgálódo tesztek előkészítésével tesz, pontosan megmondja, hogy a hulla menyüi

A Benoiton-család.

(Vigjatek 5 felvonásban. Irtá Sardou.)

Ide s tava egy negyedszázada annak, hogy a Nemzeti Színházban először adták. Nagyhatású, valóságos cassa-darab volt. Olyan irán-d a r a b, mely a tizenkilencedik század minden deccenniumára alkalmazható. Az uralkodó divatos felfogásnak, a léha életnek, mely a család fogalmáról és a családi szentélyben feltalálható igaz boldogságról mi tudomással sem bír, a ferde nevelésnek és az erkölcsöt megmélyítő fénytelennek a legfinomabb sátrából az ártot kemény ostromozása. Vajha elerhetnének azt az időt, midőn a hasonirányú szimulák feleslegessé válnak!

Sardou a Benoiton-család-dal a szellemes oktatás mellett a hibás nevelés sajnókövetkezményeire csak figyelmeztetni akart: megmutatni a veszélyes lejtőt, mely az erkölcsi stüdyébbe vezet. Nem akarta mindjárt előszörre a legerősebb szert alkalmazni, ezért irt vigjátékot, és nem tragediát; ezért nem engedte Mártiát (Hunyadi Margit) elbunkni, a mitől csak egy lépés, hogy ugyanúgy egy hajszál választotta el. De dráma-lag már oda juttatta, hogy a ki nem fejlesztett nemes érzések pillanatnyi felleobbanása sokkal gyengébb volt, semlőly ez egymagában képes lett volna a forgatagból őt kimenteni. Szüksége volt már a mentő kézre, mely a szellemes Clotild (Siposné) személyében gyöngödé, de oktatólagnyult felé az utolsó perczében, a midőn már közel állott a kétségbeeséshez.

A szülők kiket a sors gyermekkel áldott meg, legelőbbet tanulhatuk. Meggyőződtünk arról, hogy nem a vagyon és a jövedelem, hanem a helyes nevelés, a lélek kiművelése és a nemes érzések beoltása a fogékony gyermek szívébe az, a mi egyedül képes a jóv boldogságot biztosítani.

Eros komikum és eles kritika sújtja a mamákat, a kik anyai kötelességüknek eleget nem tenni, ha gyermekük mellé jó governerrel gondoskodnak, ok azonban napokon át sem látják gyermeküket és így velők nem is foglalkozhatnak. Találó guynyal szerepelteti Benoiton nejét, a kiről minduntalan beszél a család, de a kinek anyjai ideje sincs, hogy mutassa magát. A darab végén, midőn a gyermekek örömmel jelentik: „itt a mama“, „jön a mama.“ a közönség már kíváncsi a láthatatlan szereplővel is megismerkedni, akkor jelentik: „hogy a mama még sem jöhet, mert a naperyőört vissza kellett mennie.“

A darab oly régi, hogy annak ismertetésétől felmentve érezzük magunkat. A csekély magva Mártiában összpontosul, ki alapszabályban jó, nemes érzésekkel és fogékonyssággal is bír arra, hogy a jót a rossztól megkülönböztesse. De elhanyagolt nevelése, a felettség s a külszín utáni törekvés nem ölték el, csak elnyomták benne az erkölcs iránti helyes fogalmat és a társadalmi conscientia iránti érzéket elannyira, hogy jó és megengedhetőknek tartja azt, a mi neki tetos és hajlamaival összhangzik, vagy különben vágyait kielégíti. Ezen vagyak mérékségre és korlátozásra, esetleg pedig a körülményekhez képest teljes elfojtására ép a nevelés hiánya miatt nincs meg a kellő lelki ereje, de keppessége sincs meg annak meg-bírálásra, hogy m e n n y i s z a b a d. Ez szüli a conflictust s a bonyodalmat, mely végváiai a Clotild — majdnem érzszakos felvilágosi-

kemétről s az bontotta föl a csomagot. A szerencsétlen fiatal ember két héttel ezelőtt megírta öcsésének, hogy öngyilkossá lesz, de otthon nem vették komolyra a dolgot. Azt hiszik, tettét beszámíthatatlan állapotban követte el s mondják, hogy viselete már az előző napon is feltűnően nyugtalan volt.

A Mollináry-éred képe. A Mollináry-éred tisztikara kedves meglepetésben részesült. Herzl Cornél, Párisban élő festőművész hazánkba, ajándékot küldött az ezrednek. Másolatát ama képeknél, mely Ninea párja a Mollináry-bakának ezim alatt az országos kiállításra volt látható.

Az alföldi Croesus végredelele. Midőn a vagyonszerző öreg végszereit közzéledni érte, súlyos betegségeknek hűrésé köszönietett fiahoz és unokáihoz s azavakat intette: „Vegyétek végentekdedül jelen szavaimat s tartasát meg azt egy, mintha írásban hagyta volna hátra számatokra. Először is: tennessek engem a pusztára földbe, ne pedig kriptába. Szerettem a földet nagyon s jól fog esni a hazai föld hantjait érezni magamon. Másodsor: tartasát meg a szürkém, ne használjátok többé, aljátok neki holtanap-jáig kegyelemabrákat. Harmadsor: szeressétek egymást s az osztályok össze ne töznek holmi apróságokon.“ Temetésén az öregek egykori társai közül csakis Sváb Jakab volt jelen, ki rendkívül megkönyözte: testvérét, Hagi Imrét a vesztesség fájdalma ágyba döntötte s most az ő elele miatt is aggódnak.

Rövid hírek. A király ő Felsege Sztójka Antal maros-vásárhelyi tölő-táblai bíró, sok évi hű és kitűnő szolgálata elismerésül, a harmadik osztályú vaskorona-rendet adományozta. — A közoktatásügyi miniszter köszönetet nyilvántott Bánó József osztályozási bíróknak, ki az ott felállítandó állami kisdévod-intézet fenntartásához évi száz forint és négy öl fa kiszolgáltatással vállalta el. — Az igazságügyi miniszter Schiedusz Lajos királyi táblai bíró, Wlassics Gyula kir. főjegyzői helyettesét és Tarnai János ügyvédét bízza meg a bünyvádi eljárástól Csemegi Károly által készített javaslat átoldozásával, miután Csemegi elfoglaltsága és gyöngékedése miatt, az átoldozásban akadályozva van. — A déli vaspály a vonalán szombaton nagy hóvadás volt, úgy hogy a gyorsvonat nyolc órai késéssel érkezett Budapestre. — A legnépesebb magyar tanítói egylet tartotta a napokban Kímabrezón jubilaris közgyűlést: a kishonti ev. tanító-egylet, mely száz évvel ezelőtt alakult, tehát olyan időben, mikor még a nyugati államokban is csak kevés ilyen egylet létezett

A nagy világ.

Vilmos császár jubileuma. Az agy német császár, mint Berlinből sürönyözik, katonai szolgálata 80 éves jubileuma alkal-mából január 2-án fogadta a német hadsere-gy valamennyi vezényelő tábornokát, kik a trónörökös vezetésére alatt jelentek meg előtte. A trónörökös az uralkodóhoz a követező beszédet intette: „A hadsereg Felsegdeddel egyetemben, ma ama nap emléket ünnepli meg, melyen 80 év előtt a porosz hadsereg kötelékébe felvettél. Többször meg volt már nekem engedve, hogy miként a jelen pillanatban is, a hadsereg képviselővel a hadur színe elé járuljak, megköszönendő, hogy nem egy hatalmas hadvezetett dícséltjes győzelemre. De a mai ünnepleylen Felseged oly 16 évre pillant vissza, mely a béke dus áadásait viseli magán és mely a in-

ideig fektült a vizlátalt és pontosan meg tudia határozni a változásokot, melyeket az évszák, a hőmérsék és a feltalálás helyén a folyam gyorsabb vagy lassabb folyása előidéz. Az új-jak, a kéz, a lábak és a törd lelkiismeretes vizsgálata folytán rendszeren felismeri az elhalt egyn mesterségét. Boldog, ha egy ismeretlen egyn személyazonosságát megállapíthatja. Ez legnagyobb öröme, dicsősége. Kitűnő titkus rendőr lenne belőle. Sőt már többször ajánl-lottam is az állásra. De igazgatónk mindig ezt kérdé: pótolhatjuk őt? — Nem! — Akkor tarsuk meg. Nekünk hasznunkra válik.“

Talán épen úgy tekintik őt, mint a hal-lottak titkos rendőreit, „vizonozám a jegyzőnek. Ez mosolygót és így folytatta: „Ez ember becsületessége vetekedik őr-telmességével. Nem régeiben egy külföldi né-met, a kinek személyiségét senki sem ismerte fel, a Tuliarik kertjében főbe lölte magát. A cipő talpában 10,000 franc volt elrejtve bank-jegyekben. Ez a szolgálta meg. Bárta n megtarthatta volna ez összeget, senki sem tudta volna meg, még, is becsülettel átszo-gáltatta nekem. Mi csak azon értékekért va-gynnk felelősök, melyek a hulla beszállítása alkalmával, mint annál találtak, az átadási jegyzékben felsoroltattak és a rendőrbizos, a ki a hullát beakádtte, a 10,000 francról nem is sejtett semmit. Ilyesmí gyakran előfordult. A rendőrbizos uraknak gyakran nincs alkalmuk a hullát alaposan kikutatni, ezt ránk bízzák. Ezért igen gyakran találunk érteket, ékszereket és papirpenzt, melyekről senki sem tud, de szolgáink becsületessége rendíthetlen és tárgyalk, ha jogosult örökösök rannak, ezeknek mindig ki lesznek szolgáltatva. Két év előtt megtörtént, hogy egy meggyilkolt férfi holttestét buzták ide, melynél arany óra volt. Pár nap múlva az óra eltűnt. Egy pillan-tig — természetesen csakis így pillanatilag — a Morgue személyzetére lett gyanusítva. Be-ható vizsgálat eszközöltetett és kiderült, vála-mennyinek teljes ártatlansága. Ez az óra ve-zettet a gyilkos felfedezésére. Azon ürügy alatt, hogy tanuskodni akar, az illető bejött a helyiségbe és a közszemlére kitért órá elttűn-tette. Elakarta adni és a zsibárusnál, a kinek kínálta, le lett tartóztatva.“

Mialatt a jegyző beszélt, felnyit az ajtó és dr. Tardieu lépett be. Kölesönös bemutatás után a híres tör-vényszéki orvos apróra megvizsgálta az eleje tett lábakat és azon véleményét adta, hogy azok egy öreg emberé és ugyanazon testről valók, melynek hullamaradványait már előbb feltalálták, nevezetesen a Szent-Atvák hidjána-l és a Jakab-utcai csatornánál talált czomb-entokhoz illők.

denekelőtt arra volt szánya, hogy a kemény harczok után újból megteremtett birodalom zavartalanul fejlődjék és erősödjék De az ily bekes munkálkodás csak azért vált oly né-cessé, mert egyuttal a császár szakavatott és fardhatatlan vezénylete a hadsereg harcra készültetését a tökéletességig fejlesztette mely tökéletességnek büszkén bírja tudatát minden egyes nemet katoná. Az a porosz alap-elv, hogy nép és hadsereg közt nincs kü-lönbösg, mer: mindketten egyet képeznek és a haza védelmére mindkettő képesek, a császár gondoskodása folytán az egész nemzet tulajdonára vált. Engedtessek meg, hogy ma egy mint már ezelőtt is kijelentessem hogy harczdett egységes népnél hírdatos szere-tettel és áldozatkész hűséggel bizik császárjában és hadurában és reá örömetlen bizalommal tekint, azon egyváltom óhaját táplálva, hogy Isten áldásában Felsegednek ezental is bősé-gése legyen. „A császár rendkívüli szívéllyel szavakban válaszolt; megemlékezeti atyjáról, ki súlyos időkben vette föl a had-seregre, azou reményben, hogy ő jobb idő-ket fog elérni. A gondviselés megengedte, hogy teljes mérvben elérje az óhajott jobb idöket, és ez különösen ama sikereknek kö-züszülhet, melyeket a hadsereg által vívott ki. Köszönietelt fejezi ki az összes megjelenteknek, mint a hadsereg képviselőinek és ez uton te-hát az egész hadseregnek, valamint a már nem tényleges szolgálóban levő tiszteknek is, kik a kedvező eredmények elérésében szintén közreműködtek. A császár erre megölelte a trónörököszt, azután pedig a legszívélyesebben Moltke grófot ölelte meg, köszönietelt fe-jezend ki neki felmúlhatlan szolgálataiért. Végül a császár azon reményét fejezte ki, hogy a jelenlévőköt 1886. évi jan. 1-én is-mét magánál fogja láthatni.

Zenede a háremben. Perában most két művészek készült orosz zongorázó és he-gedűlőnek tartozkodik a már adtak is hang-versenyt az ottani orosz nagykövetség-nél. Az orosz nagykövetség által figyelmesse téve a szultán is kifejezte abbeli óhaját, hogy szeretné hallani a művésznöket palotájában. Azóta kétszer is hangversenyeket a szultánnál. Leg-utóbbi ottlétkül alkalmával a szultán kinyilat-koztatta, hogy most már elutasítjuknak semmi sem áll utjában, de nemsokára ismét Stam-bulba hívja őket. A szultán ugyanis a Csere-gan-palotában — ott, hol az örült Murad szultán is örzik — háreme számára konzervató-riumot akar alapítani és ennek vezetésével akarja megbizni a két orosz művésznöt. Hogy-ne lennének már most — ilyenek után orosz szimpáthái a szultán ő felségének.

Rövid hírek. Grillparzer drá-mái után a Schiller-egylet tavaly 2100 frtot kapott előadási tantieme fejében s ez összeget a költő végredelele értelmében öt szegény író és író-özvegye közt osztotta szét. — A bécsi ka-pucinusok templomában jövő vasárnap tartja aranymiséjét a székesfehérvári születésű pater Zaunshirm Juvenal, ki fiatalabb éveiben Bécs egyik legnépesebb hitközségébe volt s arról is neveztes, hogy évtizedek óta a halálra ítéltök vizgátoja. — Nizza-ban a panszokónak, hogy az idény nagyon kedvezőtlen, hat két óra folyvást esik és hideg szél fúj. — Vilmos német császárról constatálják, hogy nem dohán-nyos ember; e napokban Amerikából kapott ritka finomságu szivart, megköszönve a küldönek, de hozzá tette, hogy mivel ő maga nem dohán-nyos ember, az ajándékot unokájának engedte át. — Poesiet orosz közlekedésügyi miniszter tegnapi hivataloskodása felszázados jubileumát ülte meg.

„Nem foroghat fenn kétség.“ monda, „egy öreg férfi testrészei vannak előltünk.“ „Felismerhető-e a hullarészekből az ember mestersége? Egy férfi szabó példail, mindig keresztbe vetett lábakkal ül és idővel legalább azt kell hinni, ez által benyomódások vagy keményedések keletkeznek, nem úgy van?“

„A láb külső állapota semmi különös ismertető jelet nem szolgáltat, még a nagy lábujj bőrének megkeményedése sem.“

Közölttem dr. Tardieuvel a sajátos kíván-ságát. Épen közölték velem, hogy megérke-zett. Az orvos kijelentette, hogy a lábák meg-szemléletét mi sem akadályozta.

Behívattam tehát Bécoix-t. A hullák boncolására szolgáló terem négy-zögletű, kövel van kirakva és félrevon-ható függönyökkel ellátott ablakokon át nyeri világosságát. A közvetett fényt a rácszat van, hogy a boncoló asztalról netalán lehelő da-rabkáik a szétaposztól megóvassanak, vala-mint hogy a látogatók talpai a víz és a hull-lakból kifolyó vér be ne piszkolja.

A terem közepén, egyetlen lábon álló hosszú, kaszkny, kevéssé homorú ölm asztal áll. Felső része könnyen forgatható, hogy a szükséghez képest egyes részek jobb világi-tásba helyeztessanak és behatóbb vizsgálat alá vétethessenek.

És asztalon fektűznek a gyilkossal szem-behitendő áldozatok. Ez asztal előtt szoltija tel a vizsgálobőr a gyilkost az általa okozott sebek megsejtelésére.

És ha a bironak nem sikerült az élöt beismérésre bírni, az orvosok feladata a va-lót a halott néma ajkaiból kivenni.

Egy márvány szökökt nagy medencze-vel, mely körülbelül száz liter víz vesz fel, az egyes testrészek megmosására szolgál.

Egyidejűleg uszik e medenczében egy kéz, láb, kar, csont, fej. Ha a medenceze vize megújittatik, az emberi test ezen részei egy-más fölött kavargának, valóságos balintáznak. Dr. Tardieu a boncoló asztalon a már sokszor említett egyes hullarészeket ószerza-katta. Bécoix sokáig és figyelmesen nezte őket. Azután egész határozottsággal kijelen-tette, hogy felismeri bennük felesége lábait. A czombesontok iránt kétségben látszó-t lenni.

„Ugy látszik, ön nagyon óhaját özvegnyek nyilvántatni?“ vélte az orvos finom mo-solylyal.

„Mért?“ „Mert e hullarészek egy férfé voltak.“ „Ahhoz nem értek. De hogy ezek a fele-segém lábai, azt tudom, bizonyosan. Hisz én csak ismerem!“

„Milyen idős volt a felesége?“ „Huszonnégy éves.“ „Milyen termete volt?“ „Magas.“ „Lábai?“ „Kicsinyek, egészen kicsinyek, olyanok mint a kezem.“

„Volt lábai egyikén forradás, olyan mint-ha görvöltyöt eredne?“ „Mit gondolt! Semmi epfelle.“

„Szokta volt lábait ápolni? Ez eset a Morgueban rendkívül ritka és ép ezért ki-emelendő.“

„Azt nem épen. De azért szép asszony volt az én szegény Colette-m!“

„Hát azok a kapcák, melyek egy női harisnya felső részéhez hozzá vannak varrva — és ez a szürke posztó nadrágdarab — ezek is a felesége voltak?“

„Nem, hanem bizonyosan Mayeuxé.“

„Ki az a Mayeux?“

„Hát a szeretője.“

„Higgye el nekem, hogy e hullamarad-ványok nem Bécoix asszony testrészei. Az ön felesége magas termetű volt, a szédára-bolt személy pedig kicsiny. Feleségének kis lábai voltak, ezek pedig elég tekintélyes ter-jedelműek, végre ezen a lábon egy egészen tisztán látható forradás van és ön maga mondja, hogy feleségének ilyen nem volt.“

„Éz mind igaz,“ szolt a sajátos zavarod-tottan, miközben visszahuzódott, „de ez en-gem meg nem győz. Én mégis a mellett maradok, hogy ezek a feleségem lábai. Egyéb-iránt, annál rosszabb órá nézve! . . . Mí-nek szökött meg azzal a nyomorult gazember Mayeuxvel?“

„E lábait itt“ szolt dr. Tardieu (elém fordulva, miután Bécoix elment, „bár úgyes, de nem gyakorlott kéz által vannak a testtől elvlasztva. A tettes sem oros, sem sebzés, hanem túlán mészáros vagy heutes volt. A használó eszköz vágókés lehetett. A vágások elültetése s a szédarabolásnak azonnal a balál beállita után kellett történni. Erős vér-zés nyorai látszanak. Csak hogy mindez ér-seletek nem sokat használnak. Ha a fejet nem sikerül megtalálni, az áldozat személyazono-ságát bajsosan fogjuk megállapíthatni. A tet-tes elővigyázati intézkedéseit igen ügyesen rendezte be.“

Figyelmeztettem az orvost, hogy a lá-bákat közvetlenül a vedres kútból való ki-húzás után megsejtelő két orvos női testre-szeknek vélte felismerni; miért is én nyo-mozásaimat ez irányban folytattam, így hát czéltalan lépéseimmel időt vesztettem. (Folyt. köv.)

tása folytán jobb érzése közt támad. Hu-nyadi Margitnak bizonyára nem jutott elég ideje szerepének átannulmányozására; mert a könnyelmű ledérségre hajlandó nőt olyannak mutatta be, a ki javíthatatlan s a kiről sehogy sem tudjuk ellihni, hogy min-den átmélet nélkül átlássa hibáit s megter-jen Clotildnak egyszerű, de sok életbölcsös-séget rejtő szavaira, a melyekkel vesélyes hely-zetét s annak helyre nem hozható követke-zményeit feltárja. Könnyelmű elhatározásának indító okát a dacosságbán eléggé marqurozta, de hiányzott ebből az a válami, a miből ki-érezetnie kellett volna, hogy ő még nem „femine fallue.“ Siposnénak Clotild szerepe egyáltalán nem való. Ez egy oly finom distingvál modorú nő, a ki a polgári légkörben sem tagadhatja meg ma-gas műveltség s helyes társadalmi és világ-ezetevel uralja a helyzetet. Az őt jellemző tapintatával oly észrevétlenül egyenlíti ki a legkézősebb ellentétet, a hol már az össze-tűzős is elkerülhetnéne vált, mintha az nem is az ő érdeme lenne. Siposné különben minden alkalommal jól betölti szerepét s egyike a társulat leghasznavehetőbb tagjának, a ki soha sem ront, sőt mindig elősegíti az ensemble sikerét.

Makó a meggazdagodott gyáros az ő józú humorával élethíven állította elénk, a ki a vagyonszerzést tartja egyedül czéljá-nak s a vagyonos polgár öbüttségével a külső csillogásban találja örömet. Nem gon-dol a családi tűzhelyvel, nem nevével és gyermekeivel, hanem minden igyeke-zetéet a fényes társadalmi posztio biztosítá-sára és fokozására fordítja. Meltányolja is e derék színeszánk buzgalmat a közönség és készségesen ad kifejezést elismerésének a jól megérdemelt tapsban; hiszen oly biztosan játszik ő a hallgató érzelmeknek hurján és nevető idegein egyaránt. Szivesen estünk is-métlésbe és használjuk az általános kifejezést Makóval szemben, mert ő valóban „bele-találja magát szerepébe“, — „kitaláló a szerepében“, — „maggálja helyét a szerepében“ és „érvényre emeli sze-repét.“

Cz a nyuga Emma, kinek nyelve ma neheányztor botlott és Havas Aranka a toléta kérdést sehogy sem tudták helyesen megoldani. Külsőleg is mindig a helyzethez kell alkalmazkodni annak, a ki szerepében őszhangot akar elérni. A harmadik felvonás-ban midőn a lövönsyere készültek, akként kellett volna öltöznie, a mint erre már az első felvonásban csaknem egyenes utasítás van adva. Peterdi és Somló átgondolt játékkal sokban járultak azon sikerhez, mely a vonatolt előadás mellett mégis annyira megnyire eléretett. A kis Kreacsányi Veronka nemesak tapsra, hanem bántulatra is ragadt minket, hogy ily hosszú szerepet oly jól betanult és paján kedvességgel oly szé-pen el is játszott; szép is vehetőnek néhá-nyan, a kiknek a példátudás nem a leg-erősebb oldaluk. (*)

CSARNOK.

Az ő titka.

[1. folyt.] — Elbeszélés. — Irtá: MEXE E.

— Az „Aradi Közlöny“ számára ford. Eötős Margit.

Azokban elhalgattott, midőn atyjának, a fájdalomtól és dühtől eltorzított arcába tekintett, ki felemelkedett és elébe állott: — „Nem akarom ezen nevet soha többé hal-lani!“ kiáltá karjait védeleg terjesztve ki ma-ga előtt. „Ne emlísd ezen nevet többé, ha nem akarsz örültté tenni!“ Ezután heves lép-tekkel elhagyta a szobát, és a következő na-pokon nem látatta magát; ételét felhozatta a toronyoszobába, melyet beltről beresztelt.

Adelma gyermeki szeretete melyen meg volt bántva, atyjának ily rideg eljárása és modora által: egy jóságos szeretetteljes szavával oadadó engedelmességet ért volna el, zsarnok-parancsa azonban öllenmondásra ingerelte. Holmberg rejtélyes gyűlöletének da-cára sem változtatta meg Aurél iránt táplált jó véleményét és a fiatal ember, — kit atya házától eltított, egészen betöltő képzeletének korlátlan ábrándvilágát.

Nemsokára észrevette, mint keresi a vele való találkozását, mint jár fel s alá zivatartban, esőben az Inn hidján, a melyen ő is min-dennap egy meghatározott időben keresztül ment s mily élénk meleg érdeklődést fejeztek ki szeméi, ha köszönt s kalapját előtte meg emel. S ő boldog volt, ha csak láthatta.

Lassankint lobot vetett szívükben a sze-relem szikrája s azt sem tudta miként, nem is beszélve egymással, éreztek, hogy szeretik egymást.

Most első ízben várta Adelma izgatott-sággal a farsangot. Vajjon eljön-e? Vagy talán elkenyézettve a nagyváros élvezeteivel, megveti szerény körüket s a csekély öröm-öket, melyeket az nyujthat. S ha el is jő, fog-e fel: közeledni, vagy megsértve látogatásának elutasítása által, nem fog-e minden ösmeret-séget ignorálni?

Ily s ehhez hasonló gondolatok foglalkoz-tatták agyát s még nyugtalanabbá tették. Ott volt! Mindjárt a terembe léptekor megpillantá esinos magas alakját, mely ki-magaslott a többiek közül. S midőn tekinté-tük találkoztak, az öröm sugára villant fel ra-gyogó ké szeméiben. Ekkor hozzá lépett s egy táncot kert tőle. E kérelem — az ő akjáiról egészen másképp hangzott, mint a többiekéről, fontosabbnak, jelentőségesebb-nek és megindult hangon odaigére a másod-ik négyest, — a szerelmesei táncját.

A „bal“ szócskát többé nem ejti ki kö-zönyösen, odavetöleg, mint azelőtt. Vizsga-gondolt a kellemes szédülésre, amaz édes ér-zetre, midőn karjain, a zene andalító hang-jai mellett, tovalejtett. Tudta, hogy szerette-it s viszonzott szerelem édes gyönyörrel töltte el szívét. De ő nem akarta, hogy Aurél is közönséges „báli ismerősévé“ legyen, kí-vel barátnői bosszantsák, s kinek kiváló figyelmé s előzékenysége a nővilágban kö-zönséged tárgyát képezze. Ezért, midőn később

egy pár körtánczra kérte fel meg ama reményének adott kifejezést, hogy asztali zomszédja lehessen, meg a cotillion előtt egy gyönyörű kaméliacsokrot nyujtott át; akkor egy nemével a zavarunk arra kérte őt, hogy a jövőben elégedjek meg egy tánc-zal, az asztaltól magától távol tartsa és mien-den feltűnő közeledést kerüljön: ezt azonban oly kedvesen mondta, hogy annak inkább hízegőden, mint megbántóan kellett hang-zani.

„On egy sokkal tágabb körből, élénkebb s mozgalmasabb világból jött,“ mondá mo-solygva Adela. On nem tudja, mennyire meg lesz itt minden figyelve s aztán minden cse-kélységről mennyt tudnak beszélni. Pedig a bála beszéldek legkedvesebb ösmerőseimet is kiálhatatlanná teszik.

Aurél udvariasan vidáman válaszolt és Adela érezte, hogy megértették. Rövid együttlétek után szívük telve volt édes emlé-kekkel; minduntant fény, öröm, költészet vette őket körül. Ha agymas mellett állottak, mig az ajukuk néma volt, szemük csodadolgokat reglétek; egymás közelében megfédölöztek mindéről. (k nem hallották a zsbajt, a zajt, mely a termet betöltte, ok nem látták a többi párok forgását, csak egymásban, egymással éltek, élvezve a rövid együttlét gyönyöreit. (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

A magyar vasuti kötelek-díjzahás II. rész V. füzetének 33. oldalán S z e g e d r ő l o. m. á. v. t. Ardra és viszont fog-lalt díjtételek ezennel hatályon kívül helyezte-k. Budapest, 1886. december 30-án. A m. kir. államvasutak igazgatósága.

S z e s s ű l e t.

(Január 3.)

(B.) Készaru nagyban 25.25—25.50, ki-csinyben 26, hordó nélkül, per 100 liter %.

Budapesti gabnatözsde.

(Január 3.)

Jó kirítel, mérsékelt vételkezd. 15000 mm. forgalommal, változatlan árakkal. Tavasz-i buza 9.33—35, új buza 8.89—8.90, új ten-geri 6.18—6.20, tavasi zab 6.61—6.63, ka-posztarepce 11.62—11.75.

Budapest, január 3. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távira ta.) Az esti tözsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyaradé-k 103.95, magyar papírjradék 93.47%, magyar hitelbank 303.50, osztrák hitelbank 294.—, London 126.20, Páris 49.70.

Hivatalos árfolyam

s a budapesti áru- és értéktözszeán 1886. évi januárhó 3-án.

Table with 2 columns: Item description and price. Items include Magyar aranyjradék 4 sz., Magyar aranyjradék 5 sz., Magyar vasuti kölcsön, Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib., Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib., Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib., Magyar földteremtésű kötvény, Magyar földteremtésű kötvény, Záradék, Temes-bányai földteremtésű kötvény, Erdélyi földteremtésű kötvény, Horvát-szlavon földteremtésű kötvény, Magyar földteremtésű kötvény, Magyar nyeramény-sorsjegy-kölcsön, Tiszazsábalozási és szegedi sorsjegy, Osztrák járadék papírban, Osztrák járadék ezüsten, Osztrák járadék aranyban, 1860-iki osztrák államorsjegy, Osztrák-magyar bankrészevény, Magyar hitelbankrészevény, Osztrák hitelintézetű részevény, Ja. és kir. arany, 20 frankos arany (Napoleon'or), Német birodalmi márká, London (3 havi váltókért), 20 markos.

IDEGENEK NEVSORA.

(Január 3.)

Fehérkereszt-járálló. Goldbaum N., utazó. Bpest. Gróf Kühn, birt. Déva. Pella Imre, birt. Békés. Bor-sos F., birt. Békés. Tücheler-orszálló. Báro Wasmer Adolf, képviselő, Bpest. Kovár Erőly, birt. Kovácsbáza. Nátor-orszálló. Végli N. birt. Kovácsbáza. Taffer Ernest, birt. M-Bodzás. Báro Wasmer A., birt. Dom-gygyháza. Schiller Karoly, huszár-százados. H.-M.-Vá-sárhely. Sulutz Sándor, járásbíró, Békás. Pócs Lajos, erdőfelügyelő. Huszár Rajla N., jegyző, Simánd. Berger Samu, keresk. Luzos. Háromkirály-orszálló. Bozsnák Imre, birt. Hód-Mézes. Brassza János, ügyvéd. Mácsa. Szegedy J., tisztartó. Kerek. Olesay Gyula, tisztviselő. Temestvár. Aranykulcs-orszálló. Gyulay Gyula, Bihlauer N., keresk., Arad. Keisz Simon, utazó, Uj-Videk.

Arad városi s z i n h á z.

Folyó az. 94. 4. kisbérlet 9 szám.

Kedd, 1887. januárhó 4-én:

A nőemancipáció.

Eredeti boházat énekekkel és táncokkal 3 felvoná-sban. Irtá: Szegedi József. (Rendező: Somló Sándor.)

Személyek:

Báthory Mihály, nyugalmasztó tá-bornok Sárdy Károly. Gerőffy János, barátja, volt fe-gyvertáros — Fenéry Már. Flóra, ennek leánya — S.-Vadány Vilma. Özyegy Zarándy — Siposné. Arvad, fia — Németh János. Kaczer Tamás, öreg huszár a tá-bornoknál — Makó Lajos. Keilinger, nyugalmasztó fúrterz-hadnagy — Nyilasi Mátya. Vereseg jegyző — Végli István. Csorba, adóvegrehajtó — Győre Alajos. Dengelegi Fruzina, kisasszony — Váczy Vilma. Lidi, Flóra komornája — Závadszky Teréz.

Kézdetű 7, vége 10 órakor.

Holnap, szerdán. Siposné-Dobozy Lina jutu-lomjátékaul bérletszinetben.

Oh azok a férfiak.

Vigjáték 4 felvonásban.

Feloldó szerkesztő és kiadó: HINDY ÁRPÁD.

